

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 072 (5544) 14 aprel 2018-ci il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan inamlı inkişafını davam etdirir

İlham Əliyev: "Azərbaycanın qarşısında heç bir iqtisadi və maliyyə çətinliyi yoxdur"

Nəciblik və paklıq timsalı

3

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva gənc ixtiraçılarla görüşüb

4

Leyla Əliyeva 76 il əvvəl həlak olmuş azərbaycanlı döyüşçünün xatirəsini yad edib

4

Cənab İlham Əliyevin seçkilərdə qələbəsi bütövlükdə Azərbaycan xalqının zəfəridir

5

Fransız jurnalist: "Azərbaycan: Prezident seçkiləri ölkənin sabitliyini təsdiqləyir"

4

ATƏT DTİHB missiyasının tərkibindəki ekspert qurumun saxtakarlığını ifşa etdi!

7

12

ATƏT DTİHB-nin qərəzli "rəyinə" xalq etirazı artır!

8

ATƏT DTİHB - yenə qərəz, yenə böhtan, yenə ikili standartlar!

16

Çempionlar Liqası və Avropa Liqasında yarımfinaalın püşkü atılıb

14 aprel 2018-ci il

Azərbaycan inamlı inkişafını davam etdirir

İlham Əliyev: "Azərbaycanın qarşısında heç bir iqtisadi və maliyyə çətinliyi yoxdur"

"İQTİSADI GÜC VƏ ONDAN ƏLAVƏ BİZİM SİYASƏTİMİZ BÜTÜN BU REALLIQLARI YARADIR"

Möhtərəm Prezidentin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan ümummilli inkişaf strategiyası hər bir sahənin paralel inkişafını ən yüksək səviyyədə təmin edib və bu, davam etməkdədir. Sosial siyasətin uğurla həyata keçirilməsinin məntiqi nəticəsi olaraq, vətəndaşların maddi rifah halı yaxşılaşdırılıb, sosial müdafiə və təminat sistemi gücləndirilib, sosial tələbatlar və ehtiyaclar yüksək səviyyədə ödənilib. Yeni iş yerlərinin açılması, yoxsulluğun minimuma endirilməsi insanların sosial rifahının göstəricisidir. Cari ilin birinci rübündə məaşlar və pensiyaların artırılması və digər sosialyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə əməli addımlar atılıb.

Cənab İlham Əliyev müşavirədə təkcə bu ilin birinci rübündə 34 min yeni iş yerinin yaradıldığını, onlardan 31 mininin daimi iş yeri olduğunu bildirib: "Artıq biz 1 milyon 500 min iş yerinin yaradılmasına yaxınlaşırıq. Əgər biz birinci rübün rəqəmlərini də əlavə etsək, 2004-cü ildən bu günə qədər Azərbaycanda təxminən 1 milyon 500 min yeni daimi iş yeri yaradılmışdır".

Ölkə başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu inkişaf strategiyası yeni-yeni nailiyyətlərin əldə olunmasına əminlik yaradır. Son 15 il ərzində reallaşan dövlət proqramları və aparılan islahatlar bunu deməyə əsas verir: "Verdiyimiz bütün vədlər yerinə yetirilir. Son 15 il ərzində bir dənə də yerinə yetirilməyən vəd olmamışdır". İqtisadi göstəricilərimizin bizi çox sevindiriyini diqqətə çatdıran ölkə başçısı inflyasiyanın birinci rübüdə cəmi 4 faiz olduğunu da qeyd edib: "Bu barədə də mən ilin əvvəlində öz fikirlərimi bildirmişdim və qeyd etmişdim ki, əminəm, inflyasiya aşağı səviyyədə olacaq və əhalinin gəlirləri inflyasiyanı qabaqlayacaq. Belə də oldu. Əhalinin gəlirləri təxminən 10 faiz artmışdır, inflyasiya isə cəmi 4 faiz. Bax, budur bizim birinci rübüdə əldə edilmiş əsas sosial-iqtisadi göstəricilərimiz. Hesab edirəm ki, hər bir ölkə bu göstəricilərlə fəxr edə bilər, o cümlədən, biz. Bu, onu göstərir ki, biz düzgün yoldayıq. Azərbaycanın qarşısında heç bir iqtisadi və maliyyə çətinliyi yoxdur... İqtisadi güc və ondan əlavə, bizim siyasətimiz bütün bu reallıqları yaradır".

Müstəqil Azərbaycan bu gün inkişafının ən yüksək mərhələsini yaşayır, vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin, yüksək rifah halının təmin olunması istiqamətində qətiyyətli addımlar atılır. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş davamlı inkişaf strategiyası Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. Müstəqil dövlətimizin sürətli və ardıcıl inkişafına təkan verən amillər Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə iqtisadi və siyasi mövqeyinin daha da möhkəmləndirməsinə, beynəlxalq qurumların hesabatlarında islahatçı ölkə kimi yer tutmasına səbəb olub.

Dünyanın nüfuzlu təşkilatlarının Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən qərar və qətnamələr qəbul etməsi ölkəmizin seçdiyi yolun düzgün olduğunu təsdiqləyir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan ümummilli inkişaf strategiyası hər bir sahənin paralel inkişafını ən yüksək səviyyədə təmin edib və bu, davam etməkdədir. Dünyada qanlı münaqişələr, müharibələr baş verdiyi və ictimai-siyasi sabitlik pozulduğu halda, Azərbaycan dinamik inkişafda olan ölkə kimi nüfuz sahibidir. Bu, son 15 il ərzində nail olduğumuz nailiyyətlərin məntiqi nəticəsidir. Azərbaycanın dinamik inkişafı ölkəmizin daha böyük uğurlar qazanacağından xəbər verir. Aprelin 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında ölkə başçısı əminliyini ifadə edir ki, 2018-ci il də ölkəmiz üçün uğurlu il olacaq və birinci rübün yekunları bu fikri təsdiqləyir: "Azərbaycan bu müddət ərzində uğurla inkişaf etmişdir, qarşımızda duran bütün vəzifələr artıqlaması ilə yerinə yetirilir, ölkəmiz güclənir, hərtərəfli inkişaf edir. Əminəm, biz bu müsbət dinamikanı ilin sonuna qədər saxlayacağıq,

bunu daha da artıracağıq ki, ölkəmiz 2018-ci ili də uğurla başa vursun".

Bu gün tam cəsarətlə demək olar ki, ölkəmizdə aparılan müstəqil dövlət quruculuğu prosesində iqtisadi islahatların və inkişafın Azərbaycan modeli yaranıb. Bu model əsasında uğurla həyata keçirilən və yeni çalılarla zənginləşdirilən sosial-iqtisadi siyasətin nəticələri Azərbaycanın həm də beynəlxalq imicinin və dövlət müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə gətirib çıxarıb. Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən və pragmatik xarici siyasət strategiyasının qanunauyğun nəticəsi kimi, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və güc dairəsində sürətlə irəliləməkdədir. Cənab Prezident müşavirədə ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq tədbirlərin dost ölkələrlə ikitərəfli münasibətlərinin inkişafı üçün önəmli rol oynadığını vurğulayıb. Ölkəmizdə keçirilən mötəbər tədbirlər, beynəlxalq nüfuzumuzun göstəricisi olaraq, Azərbaycanı dünyaya müasir və inkişafda olan ölkə kimi də təqdim edir. Cənab Prezident bu tədbirlər arasında VI Bakı Qlobal Forumunu, xüsusilə qeyd edib. Belə ki, bu forum qısa müddət ərzində, dünya miqyasında böyük hörmət qazanmış bir beynəlxalq platformadır və qısa zaman kə-

siyində layiqli yer qazanıb: "Dünya liderlərinin foruma göndərdikləri məktublar, əlbəttə, göstərir ki, bu forum, doğrudan da, böyük beynəlxalq tədbirdir". Cənab Prezident bu və ya digər beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində və eyni zamanda, Azərbaycana edilən səfərlər, ikitərəfli formatda aparılan danışıqlar nəticəsində, ölkəmizin beynəlxalq mövqelərinin daha da möhkəmləndiyini bildirib.

"QEYRİ-NEFT SƏNAYEMİZ 10 FAİZ ARTIB VƏ HESAB EDİRƏM Kİ, BU, REKORD GÖSTƏRİCİ SAYILA BİLƏR"

Həqiqətən də, Azərbaycan bütün istiqamətlər üzrə böyük uğurlara imza atıb. Bütün dünyada böyük hörmətə və nüfuza malik olan Azərbaycan prinsipial və ədalətli mövqeyi ilə seçilir. Bu gün Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında respublikamızda siyasi, iqtisadi və sosial islahatlar uğurla həyata keçirilir, ölkə iqtisadiyyatı inkişaf etdirilir və əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi üçün təsirli tədbirlər görülür. Təkcə bu ilin birinci rübündə Azərbaycan iqtisadiyyatı 2,3 faiz artıb. Cənab İlham Əliyev bunun çox gözəl və dünya miqyasında möv-

cud olan artımdan daha yüksək göstərici olduğunu bildirib: "Qeyri-neft sektorumuz isə təxminən 3 faiz artmışdır. Bu da, iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi istiqamətində aparılan siyasətin nəticəsidir".

Birinci rübüdə sənaye istehsalına gəlincə isə 2 faiz, qeyri-neft sənayesi isə təxminən 10 faiz artıb. Mövcud göstərici ölkəmizdə son illər ərzində aparılan sənayeləşmə siyasətinin məntiqi nəticəsidir. "Qeyri-neft sənayemiz 10 faiz artıb və hesab edirəm ki, bu, rekord göstərici sayıla bilər. Kənd təsərrüfatı 4,2 faiz artıb. Bu artımın tərkibində biz daha çox bitkiçiliyin artımını görürük, 0,50 faizdən çox artmışdır. Bu da son illər ərzində ənənəvi və digər texniki məhsulların yetişdirilməsi ilə bağlıdır", - deyən Prezident İlham Əliyev bu dinamikanın çox müsbət göstərici olduğunu diqqətə çatırıb. Sənayemizin inkişafının təzahürü olan Neftçala Sənaye Məhəlləsində avtomobil zavodunun açılışını da vurğulamalıyıq. "Neftçala Sənaye Məhəlləsinin açılışı keçən il mənim iştirakımla qeyd edildi və bu il ildə 10 min avtomobil istehsal edəcək zavodun açılışı olmuşdur", - deyən Prezident bu zavodda 300-dən çox insanın işlə təmin ediləcəyini diqqətə çatdırıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Nəciblik və paklıq timsalı

Elm aləmində nadir istedadlı elə şəxsiyyətlər var ki, onların elmə gətirdikləri yenilik və çəkdikləri zəhmət tam həcmi, zaman və elmi təfəkkür inkişaf edib zənginləşdikcə, aydın dərk edilir. Azərbaycan qadını kimi xeyirxahlıq, ziyalılıq, analıq simvoluna çevrilən akademik Zərifə xanım Əliyevanın həyat yolu, fəaliyyəti kimi. Alimləri sabaha inamla, gələcəyə ümidlə yaşamağa ruhlandırın mənəviyyətcə pak və nəcib insan, görkəmli şəxsiyyət olan Zərifə xanımın müqəddəs xatirəsi, ülvə insani kefiyyətləri, elmi fəaliyyəti, varlığı nur olan təkrarsız bir insan olaraq xatırlanır.

Təsədüfi deyildir ki, Onun seçdiyi sənət də, mənəvi ömür yolundakı yorulmaz fəaliyyət də insanlara nur bəxş etmək olub. Bacarıqlı alimin möcüzəli əllərindən süzülən işıq bu gün də şəfa verdiyi insanların gözlərindədir. Kainat qədr geniş qəlbindən və zəkasından çağlayan ilahi nuru Onu tanıyanların mənəvi dünyasına daim nur saçır.

Zərifə xanım zaman-zaman öyrəniləcək və tədqiq olunacaq məktəbdir. Beynəlxalq aləmdə cəm olunaraq, bir araya gələn alimlərin müzakirə obyektinə çevrilən elmi nailiyyətləri Azərbaycanın səhiyyəsinin dünyaya nüfuz etməsinə gətirib çıxardı. Azərbaycan və Rusiya alimləri arasında əməkdaşlığın təməlini qoyan, oftalmologiya üzrə milli kadrların hazırlanmasında böyük rol oynayan və bütövlükdə, elmin bu sahəsinin inkişafına qiymətli töhfələr verən Zərifə xanım Əliyevanın həyat fəlsəfəsi çoxcəhətli və zəngindir. Gələcək taleyini tibb elminə həsr etməyi qarşısına məqsəd qoyan Zərifə xanım 1942-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olur və institutu əla qiymətlərlə bitirir. Azərbaycanda gözü zədələyən və ağır nəticəyə, hətta tam korluğa səbəb olan traxoma infeksiyalarının geniş yayıldığı zamanda, ona qarşı təsirli müalicə üsulları yox idi. Belə bir dövrdə Zərifə xanım traxoma xəstəliyinə qarşı aparılan müalicəvi və profilaktik tədbirlərin təşkilində və keçirilməsində fəal iştirak edir, konkret müalicə təcrübəsindən başqa, Azərbaycanda traxoma xəstəliyinin daha geniş yayıldığı rayonlara gedir, həkim-oftalmoloqlara məruzələr oxuyur, əhali arasında çoxlu söhbətlər aparırdı. Azərbaycanda traxomanın kökünü kəsilməsini qarşısına məqsəd qoyan Zərifə xanım bu problemin nə qədər çətin və mürəkkəb olduğunu çox yaxşı bilirdi. Lakin işin çətinliyinə və məsuliyyətinə baxmayaraq, o, tezliklə böyük uğurlar əldə edir. Zərifə Əliyevanın bu istiqamətdə apardığı tədqiqatlar 1960-cı ildə uğurla müdafiə etdiyi "Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sintomisinlə müalicəsi" mövzusunda namizədlik dissertasiyanın əsasını təşkil edir.

Traxoma xəstəliyinin müayinəsi və müalicəsi işləri ilə yanaşı, Zərifə xanım oftalmologiya elminin bir sıra aktual məsələlərinə də böyük əhəmiyyət verirdi.

1968-ci ildən başlayaraq, Zərifə Əliyeva məqsədyönlü şəkildə görmə orqanının patologiyası ilə məşğul olmağa başladı. Eyni zamanda, O, bir sıra məsələlərə, o cümlədən, yod-sənaye müəssisələrində, neft-kimya sənayesində çalışan şəxslərin görmə orqanlarına təsir edən amillərə əsas diqqət yetirmişdir. Zərifə xanım bu problem üzərində iş apararkən, çox vaxt, bilavasitə sənaye müəssisələrində olmuş, zərərli peşə sahələrində çalışan şəxsləri oftalmoloji müayinədən keçirmişdir. Genişmiqyaslı klinik və təcrübəli tədqiqatlar nəticəsində alim zərərli maddələrin görmə orqanına təsirinin əsas qanunauyğunluğunu aşkara çıxara bilmişdir.

Çoxillik müşahidələrin, klinik tədqiqatların və eksperimentlərin nəticələri Zərifə xanım Əliyevanın doktorluq dissertasiyasının əsasını təşkil etmişdir. Zərifə xanım "Azərbaycanın bir sıra kimya müəssisələri işçilərinin görmə orqanının vəziyyəti" mövzusunda yazdığı dissertasiya işini dünyanın ən nüfuzlu oftalmologiya mərkəzlərindən birində, H.Helmqolts adına Moskva Elmi-Tədqiqat Göz Xəstəlikləri İnstitutunda müdafiə etmişdir. Onun dissertasiya işi alim-oftalmoloqların yüksək qiymətini almış, oftalmologiya sahəsində ilk işlərdən biri olmuşdur. 1977-ci ildə Zərifə Əliyevaya tibb elmləri doktoru elmi dərəcəsi verilmişdir.

Elmi tədqiqatların nəticəsi olaraq, Zərifə Əliyeva bir neçə monoqrafiya, o cümlədən, "Şin istehsalında gözün peşə patologiyası", "Yod sənayesində gözün peşə xəstəliyinin profilaktikası" monoqrafiyalarını çap etdirməyə nail oldu. "Xroniki yod intoksikasiyasında oftalmologiya" mövzusunda yazdığı növbəti monoqrafiya 1981-ci ildə işıq üzə gördü. Elə həmin il oftalmologiya sahəsinə verdiyi böyük töhfəyə - görmə orqanının peşə patologiyası sahəsində apardığı elmi-tədqiqatları görə professor Zərifə Əliyeva oftalmologiya aləmində ən yüksək mükafata - SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının akademik M.İ.Averbax adına mükafatına layiq görüldü. Qeyd olunmalıdır ki, professor Zərifə Əliyeva həmin mükafata layiq görülən ilk qadın idi.

Zərifə Əliyeva 1983-cü ildə Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun oftalmologiya kafedrasına müdir seçildikdən sonra onun fəaliyyəti daha da genişləndi. Onun daktriologiyadan bəhs edən - "Göz sulanmasının fiziologiyası", "Göz sulanmasının müasir cərrahiyyə üsulları ilə müalicəsi" monoqrafiyaları təkə oftalmoloqların yox, həm də fizioloqların diqqətini cəlb edir. Zərifə xanım xəstəliyin diaqnostikasının yeni istiqamətdə inkişafını ilk dəfə tədqiq edən alimlərdəndir və bu mövzuya bir sıra elmi məqalələr həsr etmişdir. O, "İridodiaqnosti-

kanın əsasları" kimi nadir elmi əsərin müəlliflərindən biridir. Zərifə xanım milli oftalmologiyamızın inkişafı üçün çox işlər görmüşdür, Onun arzularından biri də yeni oftalmoloji kompleksin yaradılması olmuşdur. Onun təşəbbüsündən sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə həmin kompleksin tikintisinə başlanılmış və istəyi müasir dövrümüzə gətirilmişdir.

Böyük xidmətlərinə, çoxillik elmi-tədqiqat işlərinə görə, 1983-cü ildə Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının akademik seçilən Zərifə xanım ömrü boyu böyük ictimai iş aparmış, keçmiş SSRİ-nin Sülhü Müdafiə Komitəsinin üzvü, Azərbaycan Sülhü Müdafiə Komitəsi sədrinin müavini, "Bilik" Cəmiyyəti İdarə Heyətinin üzvü və keçmiş İttifaqın Oftalmoloqları Elmi Cəmiyyəti İdarə Heyətinin üzvü olmuşdur. O, həm də "Oftalmologiya xəbərləri" jurnalının redaksiya heyətinin üzvü idi. Elmi və ictimai fəaliyyəti diqqətdən kənar qalmamış və dünya oftalmologiya elminin tanınmış simaları Onun haqqında tarixi sözlər demişlər. Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunun direktoru, professor Nazim Əfəndiyevin, Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü, əməkdar elm xadimi, dövlət mükafatı laureatı A.Nesterovun, tibb elmləri doktoru, professor Z.Skripinçenkonun, Sankt-Peterburq Gigena İnstitutunun göz xəstəlikləri kafedrasının müdiri, professor A.N.Dobromislovun və başqalarının yazılarında alimin şərəfli və zəngin elmi fəaliyyətinin nailiyyətlərindən danışılır. Zərifə Əliyevanın zəngin pedaqoji, elmi və ictimai təcrübəsi "Oftalmologiya aktual məsələləri" monoqrafiyasında (professor N.B.Şulpina və L.F.Moşetova ilə birlikdə) öz əksini tapıb.

Moskva Oftalmoloji Məktəbi Zərifə xanımı oftalmologiya mirvarisi, professor A.Brovkina Onu nəciblik və mənəvi paklıq timsalı adlandırmışdır. Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü M.M.Krasnov isə yazırdı: "Zərifə xanım Əliyeva haqqında xatirələrimi bir sözlə ifadə etməli olsaydım, deyərdim: O, həm xeyirxah idi, həm ağıllı idi, həm də qüdrətli idi!"

Bəli, Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi, oftalmologiya müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir. Zərifə xanım Əliyeva tibb elminə və praktikasına, yüksək ixtisaslı tibbi kadrların hazırlanmasına da əvəzsiz töhfələr vermişdir. Onun çoxcəhətli elmi fəaliyyətinin nəticələri 130 əsərdə, o cümlədən, 5 monoqrafiyada, həkimlər üçün bir sıra dərs vəsaitlərində, sənayenin müxtəlif sahələrində göz zədələrinin profilaktikasına dair metodik tövsiyələrdə öz əksini tapmışdır.

Zərifə Əliyeva həkimlik etikası ilə bir nümunə idi. Zərifə xanım öz həmkarlarına da həmişə tövsiyə edirdi ki, insana tibbi yardım göstərmək, sağlamlığı uğrunda mübarizə aparmaq onu özünə qaytaran əsl humanist xidmətdir. Bu, Zərifə xanımın təbabət fəlsəfəsinin başlıca qayəsi olub. Həkimin başlıca peşəsi müalicə kursunu müəyyənləşdirməklə yanaşı, xəstəyə insani dəyərlər prizmasından yanaşmaq, onun şəxsiyyətinə dərin ehtiram göstərməkdir ki, bu da Zərifə xanım Əliyevada özünü açıq-aydın büruzə verirdi.

Müasirləri Onun haqqında sözlər açarkən, nəcib bir Azərbaycan qadını olduğunu vurğulayırlar. Zərifə xanım işinin gərginliyinə baxmayaraq, həmişə bir qadın kimi

mülayimliyi ilə, həssaslığı, insanlara mehriban və qayğı ilə yanaşması ilə seçilib. Özünün insani təravəti, səmimiyyəti, başqalarının kədərinə yanması və köməyinə çatması, ən ağır anlarda insana dayaqların məxsusi dəyərləri sırasında hallanır. Bəli, bu keyfiyyətləri, peşəkarlığı, ictimai fəallığı ilə Zərifə xanım Əliyeva yüksəkdə dayanır və zaman-zaman xatırlanaraq, fəaliyyətinə nəzər yetirilir. Bu həyat yoluna nəzər saldıqda, bitib-tükənməyən arzulara doğru yol açan ömrün gözəlliyi diqqəti cəlb edir. Bir ana ömrü, bir tədqiqatçı ömrü, bir həkim ömrü, bir alim ömrü və ömürlərə sığmayan bənzərsiz şəxsiyyət ömrü. Bu keyfiyyətlər və dəyərlər, məhz şəxsiyyət olaraq ziyalının ömrünə işıq saçmışdır. Zərifə xanım incə və zərif duyğuların vəhdətində Azərbaycan xanımına məxsus olan əlvan çalarlı ömrünü yazılı salnamələrdə əks etdirdi. Görkəmli dövlət və elm xadimi, bütün bilik və bacarığını xalqa xidmətə sərf etmiş Əziz Əliyevin ailəsində dünyaya göz açan Zərifə xanım valideynlərinə layiqli bir övlad, məşhur alim, tanınmış həkim, istedadlı insan, sədaqətli ömür yoldaşı və qayğıkeş ana idi. Zərifə xanım Əliyeva, Ümummilli Lider, müstəqil Azərbaycan dövlətinin Memarı və Qurucusu, bütün mənəvi ömrünü Vətənin və xalqının tərəqqisinə həsr etmiş Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin vəfali ömür-gün yoldaşı və etibarlı silahdaşı olmuşdur.

Zərifə xanım Əliyevanın fəxri adları, elmi titulları, mükafatları olduqca çoxdur. Bu adların hər biri qürur və iftixar mənbəyidir. Lakin bu adlar sırasında ən şərəfliyi ana adıdır. Qeyri-adi bir ana olan Zərifə xanımın övladlarına münasibəti də xüsusi olub. Övladlarını Ulu Tanrı tərəfindən bəxş olunan nur payı tək qəbul edib. Zərifə xanım Əliyeva cəmiyyət üçün böyük dəyərlərə malik övladlar tərbiyə etmişdir. Bu, Onun fədakar ana olmasından irəli gəlirdi. O, nə edirdisə, böyük sevgi ilə edirdi.

Zərifə xanım qayğıkeş ana, gözəl, vəfali ömür-gün yoldaşı olaraq iki övlad böyüdü - atasına layiq, qəlblərində daim Azərbaycan sevgisi yaşadan, vətənimizin qüruru sayılan övladlar kimi. Zərifə xanım ən yüksək mənəvi hazırlığa malik bir xanım və ana idi. Göründüyü kimi, Zərifə xanımın bir qadın olaraq ətrafında nə qədər məsuliyyət cəmləşib: ana, həyat yoldaşı, övlad, Vətən keşişində duran elmi-zəkali ziyalı. Elm, ədalət, səxavət, səbr, həya və ismət kimi keyfiyyətlər Onun həyat simvoluna çevirildi. Bu dəyərlər içərisində güclü və fədakar oldu. Azərbaycan tarixinə məxsusi dəyərləri ilə iz saldı. Yaşanılan ömür yolunun sərlövhələri Onu zamanımızın seçilən xanımı etməklə yanaşı, gələcək nəsillər üçün örnək olacaq bir simaya çevirdi. Zərifə xanım Əliyevanın həyat fəlsəfəsi hər kəsə bəlli bir nümunəvi yoldur.

14 aprel 2018-ci il

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva gənc ixtiraçılarla görüşüb

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə 15 yaşlı ixtiraçılar öz layihələri və gələcək planları barədə geniş məlumat verdilər. Qeyd edildi ki, Reynerci yağış sularını elektrik enerjisinə çevirən qurğudur. Onların icad etdikləri bu qurğu gələcəkdə alternativ enerji mənbələrinin inkişafında geniş imkanlar açabilir.

Xatırladaq ki, "İstək" Liseyinin 9-cu sinif şagirdləri Reyhan və Zəhra tərəfindən birgə ixtira edilmiş Reynerci qurğusu "Qlobal Sahibkarlıq Sammiti 2017"də geniş marağa səbəb olub, ABŞ Prezidentinin müşaviri İvanka Tramp tərəfindən xüsusi qeyd edilib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva bildirdi ki, Azərbaycanda bu cür gənc istedadların olması onu hədsiz dərəcədə ruhlandırır və sevindirir. O, ölkəmizdə bu cür gənc nəslin formalaşması ilə fəxr etdiyini vurğulayaraq, dövlət tərəfindən onların layihəsinə lazımı dəstə-

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva gənc azərbaycanlı ixtiraçılar -

dünyada şöhrət qazanmış Reynerci (Rainergy) startapının təsisçiləri Reyhan Camalova və Zəhra Qasımzadə ilə görüşüb.

yənin göstəriləcəyini, ümumiyyətlə, gənc istedadlara və kiçik startaplara daim diqqət yetiriləcəyini qeyd etdi.

Leyla Əliyeva 76 il əvvəl həlak olmuş azərbaycanlı döyüşçünün xatirəsini yad edib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Böyük Vətən müharibəsi zamanı həlak olmuş azərbaycanlı döyüşçü İbrahim Vəliquliyevin qohumu ilə görüşüb. Fondan AZƏRTAC-a bildirdilər ki, görüş zamanı Leyla Əliyeva 1942-ci ilin payızında Leninqrad (Sankt-Peterburq) şəhəri yaxınlığında itkin düşmüş həmvətənimizin əşyalarını onun yaxın qohumu - qardaşı oğlu Abay Abbasova təqdim edib.

Qeyd edək ki, İbrahim Abbas oğlu Vəliquliyevin cəsədinin qalıqları Rusiyanın "Dobrovolets Politex" axtarış qrupu tərəfindən Neva çayı yaxınlığında tapılıb. Əslən Şamaxı rayonunun Dağkolanı kəndindən olan igid həmvətənimizin cəsədinin qalıqları Sankt-Peterburq yaxınlığında yerləşən

"Nevskiy Pyataçok" memorialında dəfn edilib. Onun üzərində tapılan medal və sənədlər Azərbaycanın Sankt-Peterburqdakı baş konsulluğuna təqdim olunub. Tapılan əşyalar Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə mərhumun Azərbaycandakı qohumuna təqdim edilməsi üçün ölkəmizə gətirilib.

Söhbət zamanı Leyla Əliyeva Böyük Vətən müharibəsi zamanı həyatlarını qurban vermiş azərbaycanlıların xatirəsinin qəlbimizdə əbədi yaşayacağını bildirib. O, həmin müharibədə 300 min övladı həlak olmuş Azərbaycan xalqının faşizm üzərində Qələbəyə böyük töhfə verdiyini vurğulayaraq, bütün şəhidlərimizin qəhrəmanlığı qarşısında baş əydiyini bildirib.

Fransız jurnalist: "Azərbaycan: Prezident seçkiləri ölkənin sabitliyini təsdiqləyir"

Aprəlin 11-də Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərini müşahidə edən fransız jurnalist Yanik Ürryenin <http://www.hebdohourseplus.com> portalında "Azərbaycan: Prezident seçkiləri ölkənin sabitliyini təsdiqləyir" sərəlvhəli məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, prezident seçkilərinin qanun çərçivəsində, demokratik şəraitdə keçirildiyini vurğulayan jur-

nalist Y.Ürryen seçkilərin ölkənin həyatında mühüm hadisə olduğunu, onun siyasi vəziyyətini daha yaxşı anlamağa imkan yaratdığını bildirib. O, seçki məntəqələrində səsvermə üçün uzun növbələrin olduğunu müşahidə etdiyini diqqətə çatdırıb. Jurnalist ölkəmiz haqqında ətraflı məlumat verərək, Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı uğurların diqqəti cəlb etdi-

yini, əhalinin 93 faizinin müsəlman olmasına baxmayaraq, onun dünyəvi dövlət olduğunu, qadın hüquqlarına riayət edildiyini, müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin tam harmoniya şəraitində yaşadığını vurğulayıb.

Ölkəmizdəki multikultural mühitə toxunan Y.Ürryen yazır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xristianları Pasma bayramı münasibətilə təbrik edərək onların öz etnik-dini xüsusiyyətlərini və adət-ənənələrini qoruyub yaşatmaqla, ictimai-siyasi həyatın bütün sahələrində fəal iştirak etdiklərini, respublikamızda gedən böyük tərəqqi prosesinə və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğuna layiqli töhfələr verdiklərini xüsusi qeyd edib. Məqalədə Cənubi Qafqazda Azərbaycanın Fransanın mühüm tərəfdaşı olması, onun Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində vacib rol oynaması da diqqətə çatdırılıb.

ATƏT DTİHB missiyasının tərkibindəki ekspert qurumun saxtakarlığını ifşa etdi!

Vüqar Əhmədov: ATƏT DTİHB-nin açıqladığı yekun rəy əvvəlcədən hazırlanmışdı

Mən Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri erəfəsində ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun seçkiləri müşahidə missiyasının bütün görüşlərində olmuşam. Missiyanın bütün üzvləri seçki prosesini müşahidə edərkən bir fikirdə idilər. Lakin ATƏT DTİHB-nin seçkilərə dair hesabatında müşahidələrimizlə bağlı qeydlərdən tamamilə fərqli fikirlər yer aldı. Seçkilərə qeyri-obyektiv qiymət verildiyi üçün mən etiraz olaraq missiyadan istefa verib çıxdım.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun seçkiləri müşahidə missiyasının siyasi məsələlər üzrə sabiq köməkçisi Vüqar Əhmədov aprelin 13-də keçirdiyi mətbuat konfransında deyib.

Vüqar Əhmədov bildirib ki, ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun seçkiləri müşahidə missiyasının siyasi məsələlər üzrə şöbəsi Azərbaycanda aparılan müşahidələr əsasında obyektiv hesabat ha-

zırlamışdı. Lakin bu hesabat birdən-birə kənara atıldı və tamamilə qərəzli dolu başqa bir hesabat təqdim edildi. Belə çıxır ki, hesabatın dəyişdirilməsi ilə bağlı mərkəzdən xüsusi tapşırıq gəldi və yaxud da mərkəz özü missiyaya əvvəlcədən hazırlanmış hesabat göndərdi. Ona görə də bizim müşahidələrimiz zamanı seçkilərlə bağlı qeyd olunan müsbət məqamların heç biri dünən təqdim olunan hesabatda yer almadı. Təkcə mənim yox, müşahidə missiyasının digər üzvlərinin də şahidi olduqları müsbət məqamlar bu hesabatda əks olunmadı. Bu da o deməkdir ki, hesabatın dəyişdirilməsi ilə bağlı mərkəzdən verilən tapşırıq yerinə yetirildi. Mən missiyanın rəhbəri Koryen Yonkerə etirazımı bildirdim ki, təqdim olunan hesabatda müşahidə missiyasının heç bir qeydi yer almayıb. O isə cavabında dedi ki, missiya rəhbərinin müavini Stefan Krausun təqdim etdiyi hesabat kifayətdir. Güman ki, həmin hesabat da məhz mərkəzdən hazır vəziyyətdə göndərilmiş hesabatdır. Müşahidə missiyasının

öten gün seçkilərlə bağlı təqdim etdiyi qərəzli hesabatı jurnalistlər etiraz etməkdə tam haqlı idilər.

V.Əhmədov missiya rəhbərinin müavini Stefan Krausun hesabatın hazırlanmasında fəal iştirak etdiyini və onun Azərbaycana mənfi münasibət bəslədiyini bildirib. "Tam əminliklə deyə bilərəm ki, təqdim edilən hesabat seçkilərdən əvvəl hazırlanmışdı, sadəcə, seçkilərdən sonra elan edildi. Xədicə İsmayıl, Emin Milli ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyası ilə sıx əlaqədə idilər. Hesabatda ciddi qanun pozuntularına yol verildiyi iddia edilir. Biz seçki məntəqələrində ciddi qanun pozuntuları ilə rastlaşmadıq. Xırda məqamlar qeyd alındı ki, bu da seçkilərin nəticələrinə təsir edəcək səviyyədə deyildi. Bu hesabat tənqid də deyil, sırf qarayaxma, qərəzdir. Mən bunların heç biri ilə barışmadığımı üçün rəsmi şəkildə müşahidə missiyasının rəhbərinə müraciət etdim və missiyanı tərk etdim", - deyə o qeyd edib. Rusiyadakı seçki prosesində də iştirak etdiyini bildiren Vüqar Əhmədov deyib ki, orada da qurumun siyasi məsələlər üzrə şöbəsinin verdiyi hesabat kənarda qaldı, hazır gətirilən hesabat yayıldı. Bu da onların qərəzli mövqeyini açıq şəkildə ortaya qoyur. Buna görə də tam əminliklə deyərim ki, ATƏT DTİHB-nin aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ilə bağlı açıqladığı yekun rəy əvvəlcədən hazırlanmışdı.

ATƏT-in baş ofisinə də etirazını rəsmi qaydada çatdıracağını açıqlayan V.Əhmədov ATƏT DTİHB müşahidə missiyasının yekun hesabatında obyektivliyin təmin olunacağına, əsassız və qərəzli iddiaların aradan qaldırılacağına ümid etdiyini vurğulayıb.

"ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu geopolitik siyasətdə alət rolunu oynayır"

"ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu geopolitik siyasətdə alət rolunu oynayır. Bu təşkilat məqsədyönlü şəkildə məlum beynəlxalq dairələrə xidmət göstərir və müəyyən milli dövlətlərə qarşı həqiqətdən uzaq bəyanatlar yayır". Bu fikirləri yap.org.az saytına müsahibəsində YAP İcra katibinin müavini Mübariz Qurbanlı deyib.

M.Qurbanlı bildirib ki, Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərinin nəticələri ilə bağlı ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının verdiyi bəyanat xroniki xəstəliklər kimidir. Belə xroniki xəstəliklə rastlaşmağımız birinci dəfə deyil. Çünki əvvəlki seçkilərdə də biz təşkilatın bu tipli bəyanatlarının şahidi olmuşuq.

"Təbii ki, ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının bu mövqeyi sifarişlidir, ikili standartların göstəricisidir və müəyyən məqsədlər daşıyır. Lakin bu cür bəyanatlar seçkilərdə xalqın Prezident seçdiyi cənab İlham Əliyevin siyasətinə təsir göstərə bilməz. Belə bəyanatlar həmin təşkilatların özləri üçündür, cəmiyyətimiz üçün heç bir önəm kəsb etmir. Əsas xalqın iradəsidir ki, Azərbaycan xalqı prezident seçkilərində cənab İlham Əliyevə yüksək etimad göstərdi"-deyə, YAP İcra katibinin müavini vurğulayıb.

ABŞ-ın BMT-dəki nümayəndəsi: "Vaşinqton Suriyaya zərbə endirilməsi barədə hələ qərar qəbul etməyib"

ABŞ-ın BMT-dəki daimi nümayəndəsi Nikki Heyli Vaşinqtonun Suriyaya zərbə endirilməsi barədə hələ qərar qəbul etmədiyini bildirib. APA-nın RİA "Novosti" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, N. Heyli deyib ki, eger ABŞ və müttəfiqləri Suriya ilə bağlı qərar versə, bu, beynəlxalq hüquq normalarının qorunması prinsipi əsasında olacaq. Qeyd edək ki, iki gün əvvəl ABŞ prezidenti Donald Tramp "Twitter" sosial şəbəkəsindəki sahifəsində yazıb ki, Rusiya Suriyaya buraxılacaq raketlərə hazır olmalıdır.

BMT baş katibi: "Soyuq müharibə" qayıdıb

BMT baş katibi Antoniu Qutteriş beynəlxalq münasibətlərdə "Soyuq müharibə"nin geri qayıtdığını bildirib. APA-nın RİA "Novosti" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, A. Qutteriş BMT Təhlükəsizlik Şurasının iclasında deyib ki, "Soyuq müharibə" qayıtsa da, keçmişdə olduğu kimi gərginliyin artmasını qarşısını almaq üçün nəzarət mexanizmi artıq yoxdur. BMT baş katibi Yaxın Şərqdəki vəziyyətin beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyi təhdid etdiyini vurğulayıb: "Yaxın Şərqdə xaos dünyada sülh və təhlükəsizliyi təhdid edəcək miqyasdadır".

A. Qutteriş onu da qeyd edib ki, Suriyada kimyəvi silahın tətbiqi barədə ittiham peşəkar və müstəqil tədqiqatın aparılmasını tələb edir.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidmətinə daxil olan vətəndaş müraciətlərinin bir qisminə ayrı-ayrı işəgötürənlər tərəfindən əməkhaqlarından, zərəre görə ödənlərdən və s. ibarət sosial xarakterli ödənişlərin işçilərə ödənilməsinin gecikdirildiyi ifadə olunub.

Nazirliyin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Xidmət həmin müraciətlərin hər biri ilə əlaqədar qanunvericiliyin tələblərinə uyğun şəkildə tədbirlərin görülməsini və bu ilin birinci rübündə 20 min manatdan artıq gecikdirilmiş sosial xarakterli ödənişlərin işəgötürənlər tərəfindən işçilərə ödənilməsinin

Gecikdirilmiş sosial xarakterli ödənişlər ünvanına çatıb

təmin edib. Həmin vəsaitin 51,1 faizi

əməkhaqlarından, 43,9 faizi zərəre görə ödənlərdən, qalan hissəsi işəgötürənlər tərəfindən ödənilməli olan sosial müavinət və kompensasiyalardan ibarət olub.

Bu sahədə tədbirlər görülərkən əməyin ödənilməsinin təminatları, əməkhaqqının ödənilməsinin formaları, qaydaları, müddətləri, əvəzçilik üzrə əməkhaqqının ödənilməsi və s. barədə qanunvericilik işəgötürənlərə ətraflı izah olunub.

Azərbaycana şəkərin idxalı 5 dəfəyə yaxın azalıb

Bu ilin yanvar-mart ayları ərzində Azərbaycan 7 milyon 885,61 min ABŞ dolları dəyərində 17 min 448,51 ton şəkər idxal edib. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu 2017-ci ilin ilk üç ayı ilə müqayisədə 64 min 180,07 ton və ya 4,68 dəfə azdır. İdxal olunan şəkərin dəyəri öten ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 29 milyon 694,38 min dollar və ya 4,77 dəfə azdır.

Qeyd edək ki, 2017-ci ilin yanvar-mart aylarında Azərbaycana xarici ölkələrdən 37 milyon 579,99 min dollar dəyərində 81 min 628,58 ton şəkər idxal edilib.

14 aprel 2018-ci il

ATƏT DTİHB - yenə qərəz, yenə böhtan, yenə ikili standartlar!

Bəlli olduğu kimi, ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun (ATƏT DTİHB), Avropa PA-nın və AŞPA-nın seçki müşahidə missiyası Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ilə bağlı ilkin rəyini açıqlayıb. Təəssüf ki, yenə də bu qurum öz amplusundan çıxış edərək, heç bir həqiqətə sığışmayan, eləcə də, siyasi mədəniyyətdən kənar və ürəkbulandırıcı məqamları gündəmə gətirib. Daha dəqiq desək, diqqət çəkəcək və sual doğuracaq məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərini 60 minə qədər müşahidəçi, o cümlədən, yüzlərlə beynəlxalq müşahidəçinin izlədiyi halda, bir neçə qurumun verilən müsbət rəylərə qarşı məntiqsiz və əsassız "rəy" verməsi onların qeyri-ciddiliyindən xəbər verir.

Yeri gəlmişkən, onu da xatırlada bilərik ki, ATƏT DTİHB başda olmaqla, onun yan-yörəsində "rəy" vermiş qurumların Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı qərəzli hesabat yaymaları birinci hal deyil. Görünən tərəf budur ki, bu qurumun irad tutduqları "nöqsanlar" konkret faktlara deyil, anti-Azərbaycan xarakterli dairələrin bəyanatlarına əsaslanır. Məsələn, ATƏT DTİHB hələ 2013-cü ilin prezident seçkisi ərəfəsində 1 nömrəli aralıq hesabat yaymışdı və həmin hesabatda seçkilərə hazırlığın gedişatına dair bir sıra qərəzli fikirlər səsləndirilmişdi. Bu dəfə də bənzər hal yaşandı və qurum açıq-aşkar erməniperəstlik, yaxud anti-Azərbaycan xarakterli mövqeyini ortaya çıxarmış oldu. Səbəb isə aprelin 11-də Azərbaycanda demokratik seçkilərin və şəffaflığın təmin olunması, eləcə də seçicilərə, müşahidəçilərə, o cümlədən, yerli və xarici KİV-lərə bütün şəraitin yaradılmasıdır.

Bu arada Azərbaycanın tanınmış siyasi-ictimai xadimləri, millət vəkilləri və s. tanınmış simalar ATƏT DTİHB-nin qərəzli və şəxsiyyətli "rəy"inə münasibətlerini bildirdilər.

Çingiz Qənizadə: "Bütün bunların arxasında nələrin durduğu bizi düşünməyə vadar edir"

Millət vəkili Çingiz Qənizadəyə görə də, ATƏT-in Parlament Assambleyasının, Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun və Avropa Şurası Parlament Assambleyasının aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ilə bağlı qərəzli hesabatı Azərbaycan ictimaiyyətinin haqlı narazılığına səbəb oldu. "Çünki ikili standartlara əsaslanan bu hesabat xalqımızın siyasi iradəsinə hörmətsizlikdir"-deyə qeyd edən deputata görə, hətta bir çoxları adıçəkilən təşkilatların bu qədər riyakarlıq göstərəcəyinə inanmırdılar. SİTAT: "Biz adları çəkilən təşkilatlardan bu dərəcədə riyakarlıq gözləmədik. Dünyanın hər bir ölkəsində keçirilən seçkilərdə, çox cüzi də olsa, çatışmazlıqlar ola bilər. Lakin həmin çatışmazlıqların seçkilərin nəticələrinə heç bir təsir göstərməyəcə-

yini bilə-bilə bunu bu qədər şişirtmək yanlışdır. Bütün bunların arxasında nələrin durduğu bizi düşünməyə vadar edir".

Deputat, həmçinin, bildirib ki, ATƏT-in açıqlaması əvvəlcədən hazırlanmış bir layihə idi və onlar sadəcə hazır kağızı oxumağa başladılar: "Mən dərhal söhbətin heç də Azərbaycanda keçirilən seçkilərdən deyil, başqa məsələlərdən gəldiyini fərqləndirdim. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ kimi böyük bir problemi var və ATƏT-in Minsk Qrupu bu məsələni nizamlamağa çalışır. Belə bir vəziyyətdə bu problemi görməzdən gəlib ermənilərin yanında olmaq, seçkilərdən də təzyiq vasitəsi kimi istifadə edərək, Azərbaycanı nüfuzdan salmağa çalışmaq və bu məqsədlə qərəzli açıqlama yaymaq yolverilməzdir. Hesab edirəm ki, bu cür açıqlamaların aprelin 11-də keçirilmiş prezident seçkilərinə heç bir təsiri ola bilməz. Azərbaycanda hakimiyyətin mənbəyi xalqdır, Azərbaycan xalqı öz seçimini etdi. Biz seçki məntəqələrində insanların kütləvi şəkildə gələrək, səs vermələrinin şahidi olduq. Seçkilərdən əvvəl gedən proseslərdə də obyektiv, ədalətli bir mühitin yaradılmasının şahidi olmuşduq, bunları danmaq mümkün deyil. Mən ATƏT-in Parlament Assambleyasının, Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosunun və Avropa Şurası Parlament Assambleyasının dünənki qərəzli hesabatını kəskin şəkildə pisləyirəm".

Elçin Mirzəbəyli: "ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyası üzvlərinin davranışları və qərəzli hesabatı isə ikrah doğurur"

Politoloq, "Xalq Cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli sözügedən məsələ ilə bağlı qeyd edib ki, o, adıçəkilən Avropa qurumlarının aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı hesabatının qərəzli olacağını əvvəlcədən ehtimal edirdi. "Adıçəkilən qurumlar hələ seçkilərə müşahidə missiyası göndərəcəklərini bəyan edəndə, bu barədə fikirlərimi bildirmişdim"-deyə vurğulayan politoloq qeyd edib ki, o, seçki pro-

sesi müddətində müşahidə missiyasının rəhbərliyi, əlaqələndiriciləri və üzvləri ilə görüşlərdə də qərəzli yanaşmanı hiss edib. SİTAT: "Belə ki, müşahidə missiyalarının fəaliyyəti seçki prosesini izləmək, prosesə təxribat xarakterli müdaxilələr etmədən tərəfsiz şəkildə dəyərləndirməkdən ibarət olduğu halda, ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının üzvləri seçki prosesinə birbaşa aidiyyəti olmayan məqamlarla maraqlanırdılar. Onlar seçici imzalarının toplanması prosesinə maneə yaradılıb-yaradılmamasından daha çox namizədlərin seçici imzalarını hansı mexanizm və resurslardan istifadə edərək, toplanmaları ilə maraqlanırdılar. Halbuki seçici imzalarının necə, hansı siyasi texnologiya və mexanizmlərdən istifadə edilməklə toplanması birbaşa siyasi partiyaların seçki qərarqəhalarının səlahiyyətinə aid olan və sırf texniki xarakter daşıyan bir məsələ idi. Əslində müşahidə missiyası prosesin Seçki Məcəlləsinin tələblərinə nə dərəcədə cavab verməsi məsələləri ilə bağlı çıxış etməli idi. Amma onlar namizədlərin və onların səlahiyyətli nümayəndələrinin seçki texnologiyaları barədə biliklərini "yoxlamaqla", bütövlükdə, prosesi gözəndən salmağa çalışırdılar.

Elçin Mirzəbəyli bir neçə faktı da bölüşərək deyib ki, ATƏT DTİHB-nin müşahidəçiləri namizədlərin səlahiyyətli nümayəndələrinə açıq təxribat xarakterli suallar ünvanlayırdılar. Bu suallardan biri də belə idi: Sizcə hakimiyyət inzibati resurslardan istifadə etməklə, seçicilərə necə təsir göstərir? Göründüyü kimi, sual açıq təxribat xarakteri daşıyır və müşahidə missiyası təmsilçisinin tərəfsiz olmadığını göstərir. Əgər sual "hakimiyyət inzibati resurslardan istifadə etməklə, seçicilərə təsir göstərmir" formasında qoyulsaydı, o zaman sualın seçki prosesi haqqında ətraflı və dəqiq məlumat toplamaq niyyəti ilə verildiyini söyləmək olardı".

Baş redaktor seçki prosesi müddətində dəfələrlə ATƏT DTİHB-nin müşahidəçilərinin saysız-hesabsız təxribat xarakterli sualları ilə qarşılaşdığını deyib və başqa bir faktı da diqqətə çatdırıb. Belə ki, missiya üzvləri prezidentliyə namizədlərin görüşünə gələn seçicilərin kimliyi ilə maraqlanırdılar: "Müşahidəçilər kənardan prosesi izləmək əvəzinə, görüşlərin keçirildiyi ərazidə, insanlar arasında var-gəl edir, xüsusi səsyzama cihazı ilə həm prezidentliyə namizədlərin çıxışlarını, həm də onlarla görüşə gələn insanların öz aralarındakı söhbətlərini yazırdılar. Əslində,

bu müşahidə missiyasının öz səlahiyyətlərindən nə qədər kənara çıxdığını, hətta kobud qanun pozuntularına yol verdiyini nümayiş etdirir. Müşahidə missiyasının prezidentliyə namizədlərin görüşlərində iştirakının yeganə məqsədi onlara bərabər şəraitin yaradılıb-yaradılmamasını müəyyənləşdirməkdən ibarət olmalı idi. Amma onların davranışlarında bu məqsəddən başqa, hər şey nəzərə çarpırdı. Bu faktları sadalamaqda məqsədim ATƏT DTİHB-nin müşahidəçilərinin Azərbaycana gəlməmişdən əvvəl, seçki prosesinə qara yaxmaq üçün yaxşıca təlimatlandırıldıklarını diqqətə çatdırmaqdan ibarətdir. Bu baxımdan, hesabatdakı həddindən artıq qərəzli məqamlarla tanış olanda, heç də təəccüblənmədim. Çünki proses ərzində onların təxribat xarakterli suallarına verilən arqumentli cavabların necə qəzəblə qarşılandığını görmüşdüm".

Elçin Mirzəbəyli vurğulayıb ki, Azərbaycanda seçkiləri çoxsaylı beynəlxalq müşahidə missiyaları izləyib və prosesə obyektiv qiymət veriblər. ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyası üzvlərinin davranışları və qərəzli hesabatı isə ikrah doğurur.

Millət vəkili Sahib Aliyev: "Özlərindən təkliddə rəy öyrəndikdə, məntəqələrdəyken hər şeyin normal olduğunu deyib, bir gün sonra isə bəlli çevrələrin tərtib etdiyi qərəzli, obyektivlikdən uzaq mətni oxuyub, özlərini pis vəziyyətdə qoyurlar"

"Birinci dəfə deyil ki, biz həmin qurumun bu cür adekvatlıqdan uzaq və ziddiyyətli yanaşmasıyla üzləşirik". Bu sözləri isə açıqlamasında millət vəkili Sahib Aliyev deyib. Onun sözlərinə görə, əvvəllər görürdük ki, ATƏT-i təmsil edənlər burada bir açıqlama verir, sonradan isə müəyyən dairələrin təsiri ilə daha sonra həmin sözlərə uyğun olma-

ATƏT müşahidəçilərinin Azərbaycanca gəlişi xüsusi sifariş idi

Jurnalistlərin kəskin iradı ilə qarşılaşdıqları zaman, gördülər ki, Azərbaycan ictimaiyyəti öz qətiyyətli mövqeyini sərgiləmək əzmindədir

Seçki məntəqələrində təchizatın, internetin zəif olmadığını, birbaşa yayımın olduğunu görməzliyə vurdu bu qurum seçki ərəfəsində və seçki bitdikdən sonra bu xalqın bayram əhval-ruhiyyəsini də təkzib edə biləcəklərini düşünür? Yaxud elə zənn edirlərmi ki, Azərbaycan ictimaiyyəti onların bu ziddiyətli, qərəzli mövqeyinə, ikili standartlarına məhəl qoymayacaq, ya da cavab verməyəcək? Əgər belə düşünürdülərsə də, mətbuat konfransında jurnalistlərin kəskin iradı ilə qarşılaşdıqları zaman səhv düşüncədə olduqlarını anladılar. Bildilər ki, Azərbaycan xalqı və ictimaiyyəti onların haqsız, qərəzli mövqeyinə biganə qalması deyil və öz qətiyyətli mövqeyini sərgiləmək əzmindədir və iradlarını bildirmək iqtidarına malikdir. "Səs Media Qrupun" rəhbəri Bəhruz Quliyevin, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadənin və digər kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin sərt tənqi-

dinə məruz qalan və suallarına cavab verməkdə acizlik sərgiləyən ATƏT nümayəndələri Azərbaycan ictimaiyyətinin öz demokratik hüquqlarını yaxşı bildiyinin, ikili standartlarına qarşı sərt tənqi göstərdiyinin şahidi olduqları zaman hansı inkişaf etmiş cəmiyyətlə qarşılaşdıqlarının fərqi idilər. Simulyasiya edərək suallara cavab verməkdən boyun qaçırmaları da, məhz bu deyilən-

ləri isbatlayır. Belə bir reaksiya vermələri, suallara cavab verməkdən boyun qaçırmalarına haqq qazandırmaq fikrimiz yoxdur. Amma bir məsələni də qəbul etmək lazımdır ki, əgər ATƏT müşahidəçilərinin, çıxış edənlərin əlinə kiçik bir fakt olsaydı, suallara da cavab verərdilər, hətta həmin faktı sənədləşdirib, arqument şəklində beynəlxalq ictimaiyyətə də təqdim edərdilər. Bu susunluq,

cavab verməmək əgər bir tərəfdən qeyri-normal qarşılanırsa, digər tərəfdən də arqumentlərsizlik kimi qeydə alınır.

Prezidentliyə namizədlərin qələbə qazanmış namizədi təbrik etdiyi bir vaxtda, Azərbaycan xalqının bayram etdiyi bir dönmədə, ATƏT və AŞPA kimi qurumlar ölkəmizə yeni təzyiç rıçaqları yaratmaq üçün yalan, qərəz və ikili standartlar kimi köhnə vərdişlərinə əl atsalar da, bunun nəticə verməyəcəyinin fərqi idilər. Azərbaycan cəmiyyətinin etirazı ilə qarşılaşdılar. Daha dəqiq desək, jurnalistlər, millət vəkili, siya-sətçilər, bir sözlə, hamı onlara etiraz etdi və susdurdu. Lakin nəzərə almaq lazımdır ki, ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının yekun hesabatı iki ay ərzində açıqlanacaq və rahat olmaq üçün hələ tezdir. Nəzərə alsaq ki, bu hesabat daha da qərəzli və başdan-ayağa yalanla, iftiralarla dolu ola bilər, ictimaiyyət, Azərbaycan cəmiyyəti öz sözü-nü deməli, ATƏT kimi ikili standartlar siya-səti yürüdən, ədalətsizlik nümayiş etdirən, anti-Azərbaycan qüvvələrin sifarişini yerinə yetirən qurumlara bu xalqın iradəsinə hörmət etməyi tələb etməlidir.

İnam İMRANOĞLU

ATƏT özünü gözdənsalma siyasəti aparır

"Bu qurumun Azərbaycana qarşı qərəzinin kökündə erməniperəst dairələrin sifarişi və tapşırığı dayanır"

Beynəlxalq təşkilatları təmsil edən müşahidəçilər, o cümlədən də, ATƏT/ DTİHB Azərbaycanda keçirilən 11 aprel prezident seçkiləri ilə bağlı bəyanat verdi. Əksər beynəlxalq müşahidəçilər seçkilərin azad, ədalətli və şəffaf keçirildiyini bildirsələr də, ATƏT-in müşahidə missiyası əks-mövqə nümayiş etdirdi. Mətbuat konfransı keçirən müşahidə missiyası, ənənəvi olaraq, şər, böhtan, əsassız iddialar, həqiqətdən uzaq olan fikirlərlə çıxış etdilər. Bu da ATƏT-in Azərbaycana qarşı olan qərəzinin dəyişmədiyini göstərir. Söhbət etdimiz müsahiblərimiz də, ATƏT-in müşahidə missiyasının mövqeyinin tamamilə qərəzli olduğunu bildirdilər.

Millət vəkili Eldəniz Səlimov:

- Azərbaycanda 11 aprel 2018-ci ildə keçirilən prezident seçkiləri müstəqillik dövrümüzdə ən şəffaf, ədalətli və demokratik normalara əsaslanan seçkilər olmuşdur. Bir çox beynəlxalq təşkilatlar, qeyri-hökumət təşkilatları, siyasi partiyalar tərəfindən seçkinin şəffaf, ədalətli və demokratik əsaslarla keçirilməsi təsdiqlənsə də, ATƏT həmişəki kimi, yenə də erməniperəst lobbının və Azərbaycanın inkişafını gözü götürməyən bir sıra qüvvələrin təzyiçi ilə bu seçkilərə ləkə vurmaq siyasəti aparır. Bu qurumun Azərbaycana qarşı qərəzinin kökündə erməniperəst dairələrinin sifarişi və tapşırığı dayanır.

"Kaspi" qəzetinin baş redaktoru İlham Quliyev:

- Azərbaycan müasir, dünyəvi bir dövlət olaraq, 100 il bundan öncə, müsəlman Şərqi qəndə yaradılan ilk demokratik respublikanın varisidir. Hazırda Cənubi Qafqazın lider dövləti statusundadır, beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət və hörmətini qazanıb, dünyada etibarlı tərəfdaş kimi tanınır, Şərqlə Qər arasında mühüm körpü rolunu oynayır. Eyni zamanda, Azərbaycanda demokratik prinsiplər qorunur. Demokratiyanın əsas göstəricilərindən sayılan seçkilər də ölkəmizdə tam azad, demokratik və şəffaf şəkildə keçirilir. Bir çox demokratik dövlətlər kimi, Azərbaycan da ölkədə keçirilən seçkilərin ədalətliliyini, obyektivliyini və şəffaflığını dünyaya göstərmək üçün beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edir. Hər dəfə ölkəmizdə seçkilər keçiriləndə, seçki prosesində müşahidə missiyası həyata keçirən beynəlxalq təşkilatlara dəvətlər göndərilir, yerli müşahidəçilərlə yanaşı, onların da seçki prosesini yaxından izləmələrinə şərait yaradılır. ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu (DTİHB) da bu şəraitdən yararlanaraq beynəlxalq təşkilatlardandır. Builki seçkilərdə də ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının prosesi izləməsi, müşahidə etməsi üçün hər bir şərait yaradılıb. Onlarla bərabər, digər beynəlxalq təşkilatların nümayəndə heyətləri də seçki prosesini müşahidə edib. Diqqət çəkən

odur ki, ATƏT missiyasından başqa, bütün digər xarici müşahidəçilərin seçki prosesi ilə bağlı rəyləri müsbətdir. Seçkidə iştirak edən heç bir namizədin seçki prosesi, səsvərmə günü və səslərin hesablanması ilə bağlı narazılıqları yoxdur. Seçki günü məntəqələrin əksəriyyəti veb-kameraların müşahidəsi altında olub, hər hansı insident və ehtiraza səbəb olacaq bir hal baş verməyib, amma ATƏT-in müşahidə missiyası seçki prosesi ilə bağlı mənfi rəy verir. Sual yaranır - nədən? Diqqət yetirsək, hesabatda qeyd olunan qüsurların əksəriyyəti səsvərmə günü ilə bağlı deyil. Əsas məqamlar seçkiqabağı dövrə bağlıdır. Belədirsə, bu qüsurlar missiyanın seçkidən əvvəl açıqladığı aralıq hesabatda əksini tapmalı idi. Amma müqayisə aparsaq, missiyanın aralıq hesabatı ilə seçkidən bir gün sonra açıqladığı hesabatlarda fərqlər var. Seçkidən bir gün sonra açıqlanan hesabat daha sərt, Orda seçkiqabağı vəziyyətlə bağlı nöqsanlar daha açıq formada yer alır. Görəsən, missiya bunları aralıq hesabatda niyə salmırdı? Müşahidə missiyasının aralıq hesabatı AXCP və "REAL" hərəkatı tərəfindən ciddi tənqid olunmuşdu. Radikal müxalifət təmsilçiləri, hətta ATƏT DTİHB-nin satın alınması barədə absurd iddialar da səsləndirmişdilər. Bəlkə müşahidə missiyası Azərbaycandakı radikal müxalifətin - "5-ci kolon" rolunu oynayan şəxslərin xoşuna gəlmək, özlərini "obyektiv" göstərmək üçün belə sərt, qeyri-obyektiv, qərəzli hesabat açıqlayır. Əlbəttə ki, bu, ilk növbədə, ATƏT DTİHB-nin öz fəaliyyətini şübhə altına alır və ona bəslənən etimad yox olur. Necə olur ki, təşkilat Əfqanıstanda keçirilən seçkiləri demokratik hesab edir, Azərbaycandakını yox. Bu qəddər olmaz axı? Media azadlığından danışsınlar, amma özləri mətbuat konfransında jurnalistlərin suallarını cavablandırmıyaqdan yayınsınlar və tədbiri yarımçıq tərk edirlər.

Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, Sağlam İnkişaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov:

- İlk öncə, onu qeyd edim ki, bir vətəndaş kimi mən də seçki hüququmdan istifadə edib səs verməmişəm və eyni zamanda, müşahidəçi kimi də seçkidə iştirak etmişəm. Müşahidəmə əsasən, deyə bilərəm ki, seçki demokratik, şəffaf və vətəndaşların yüksək aktivliyi şəraitində keçdi. Bunu məntəqələrdə müşahidə aparan yerli və beynəlxalq müşahidəçilər də təsdiq etdi. O ki qaldı ATƏT-in seçki ilə bağlı bəyanatına, həmişə olduğu kimi, yenə də onlar ağı qara görmək prinsipi sadiq qalırlar. Bu bəyanat tamamilə qərəzli və siyasi sifariş rolunu oynayır və həqiqəti əks etdirmir. Qarabağ məsələsinin həllində ATƏT hansı mövqeni nümayiş etdirirsə, seçki prosesində də eyni mövqə tutur. Həmişə olduğu kimi, ikili standartlar. Ancaq bu söz də çox ifadə olunduğuna görə, mən deyirdim ki, ATƏT ikili standart yox, tam birtərəfli - Azərbaycana qarşı ədalətsiz, haqsız və qərəzli mövqə nümayiş etdirir. Bu, ATƏT-in missiyasına tamamilə ziddir. Hesab edirəm ki, ATƏT-in bəyanatı seçkinin ədalətli keçirilməsinə kölgə sala bilməz. Qərbin və digər dövlətlərin burada müşahidə missiyalarının müsbət rəyi və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların apardığı "exit-poll"un nəticələri ortadadır. Xalq öz sözünü dedi, seçimini etdi - Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyevdir. Qarabağ probleminin həllində iştirak edən ATƏT-in ikiüzlü mövqeyi, artıq bu xalqa məlumdur və verdikləri bəyanat da xalqımızı narahat etmir, çünki xalqın iradəsi hər şeydən üstündür.

GÜLYANƏ

Trampın “ağıllı” raketləri, yoxsa ədalət: dünyanı nə xilas edə bilər?

Amerika prezidenti Donald Trampın Rusiyanı hədələməsi yenidən bütün dünyada narahatlıq yaradıb. Moskva da cavab verib. Aydın olur ki, iki supergüc bir-biri ilə savaşağa hazırdır. Hər ikisi hesab edir ki, qalib olacaq. Hər ikisi hesab edir ki, ədalətlidir. Lakin təhlillər göstərir ki, vəziyyət daha mürəkkəbdir və çoxlu sayda təhlükələr meydana gələ bilər. Suriyanı bombalamaq istəyənlər oradakı insanların taleyini qətiyyənlə düşünməli. Əksinə, suriyalılar arasında ixtilafları daha da dərinləşdirən addımlar atmaqdan çəkinməli. Belə bir şəraitdə Yaxın Şərqdə geosiyasi proseslər hansı istiqamətdə gedə bilər? Bu kimi suallara cavab üzərində geniş dayanmağı lazım bildik.

Qarşılıqlı hədə: raketlər Suriyaya tuşlanır

Belə təəssürat yaranır ki, Yaxın Şərqdə Qərb-Rusiya qarşıdurması daha təhlükəli miqyas alır. Suriyaya nəzarət uğrunda Amerika ilə Rusiya arasında özünü göstərən mübarizə getdikcə sırf hərbi güc nümayişi müstəvisinə keçir. Burada proseslərin daxili məntiqində bir ziddiyyətin olduğu açıq hiss edilir. Məsələ ondan ibarətdir ki, tərəflərin bir-birini ittiham edən faktları hansı məqamda ortaya çıxarması müəyyən suallar yaradır.

Türkiyə Afrin əməliyyatını keçirdiyi müddətdə Bəşər Əsəd və Rusiya Şərqi Qutada hərbi əməliyyatlara başladılar. Ancaq türklərdən fərqli olaraq onlar dinc insanlara qarşı addımlar atdılar. Nəticədə, minlərlə dinc sakin yurdundan didərgin düşdü, bombalar altında qaldı, canlarını qurtarmaq üçün yollara düşdülər. Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Vladimir Putinə evlərini tərk edənləri Türkiyəyə göndərməklə bağlı müəyyənləşməsinə baxmayaraq, qaçqınları Dəməşqə yönəldilər. Bu da əlavə işğəncələr, təhqirlər, sıxışdırılmalar və s. halların artmasına səbəb oldu.

Belə təəssürat yarandı ki, B.Əsəd və Rusiya fərsətdən istifadə edib, Şərqi Qutadakı müxalifləri və əhalini cəzalandırmağı qərara alıblar. Afrin əməliyyatı başa çatdı. Bir nəfər də dinc adamın burnu qanamadı. Şərqi Qutada isə yeni zorakılıq dalğası meydana gəldi. Burada hökumət qüvvələrinin kimyəvi silah tətbiq etdiyi barədə sosial şəbəkələr və qeyri-hökumət təşkilatlarının informasiyalar yayması ələmi bir-birinə qatdı.

Bunlara Donald Trampın dərhal və kəskin reaksiya verməsi diqqətləri çəkdi. Amerika prezidenti

B.Əsədi “heyvan” adlandırdı və mütləq cavab alacağını bəyan etdi. Eyni zamanda, ona yardım edən Rusiya və İranın da kənardan qalmaqacağını bildirdi. Moskvanın reaksiyası uzun çəkmədi. Rusiya kimyəvi silah tətbiqini inkar etdi və sübut tələb etdi. ABŞ və Rusiyanın həmin məsələni BMT-yə çıxarmaq cəhdləri də qarşılıqlı boykot əsasında baş tutmadı.

Lakin D.Tramp gündəmi yenidən qarışdırmağı bacardı. O, “Rusiya, qarşıla, “ağıllı” raketlər gəlir” kimi meydana çağırışı xatırladan tvitlər atdı. Informasiya yayıldı ki, ABŞ-ın raket silahı daşıyan gəmisi regiona doğru hərəkətə keçib. D.Tramp da 24-48 saat içərisində Suriyaya zərbə endirəcəyini bəyan etdi. Moskva isə cavabında “raketləri terrorçulara qarşı atsa, yaxşıdır”, deyə bildirdi.

Bunlardan sonra bir sıra KİV-lər Suriyadakı hava limanlarının boşaldıldığı və Rusiyanın hərbi bazalarındakı qırıcıların yoxa çıxdığı haqqında informasiyalar yaydı. Amerika prezidenti isə susmaqdadır. Lakin regionda hərbi hərəkətiliyin artdığı barədə məlumatlar yayılır. Böyük Britaniya, Fransa və Almaniyanın da müəyyən addımlar atdığı barədə danışıqlar.

Onu da deyək ki, Tehran Amerikanın bu addımlarına çox kəskin münasibət bildirib. Faktiki olaraq İran bu davranışları özünə qarşı atılan addımlar kimi qiymətləndirib. Görünür, lazımı anda İran hərbi əməliyyatlara qoşula bilər. Hər bir halda, ekspertlər hadisələrin bir ucunun Tehrana toxunduğu qənaətindədirlər.

Bütün bunlar regionda və dünyada hansı vəziyyəti yarada bilər? İlk olaraq vurğulamaq istərdik ki, suriyalılardan özündən soruşmadan dünyanın böyük

dövlətləri Suriyaya qarşı hansı silahı işlədə biləcəklərini nümayiş etdirirlər. Axı, atılan hər bir raket məhz Suriya vətəndaşlarını, günahsız, siyasətə heç bir aidiyyəti olmayan adi insanları məhv edəcək. B.Əsəd və yaxınları lazımı anda necə qorunmağı bilirlər. B.Əsədin hansı bunkerlərdə olduğunu bilən də yoxdur. Bəs onda Suriya hava limanlarına atılan raketlərin hədəfləri kimlərdir?

Savaştan barışa: ədalətsizliyin cəngində

İkinci məqam ondan ibarətdir ki, “Amerika və Rusiya Suriyada nəyin davasını aparırlar?” sualının cavabını açıq demirlər. Çünki onları Suriya xalqı və dövləti deyil, geosiyasi ambisiyaları maraqlandırır. Hər iki supergüc kimin daha nüfuzlu olması məsələsini həll etməyə çalışırlar. Buna görə də çəkinmədən dinc əhaliyə qarşı belə silah tətbiq edilməsinə yol açırlar. Baxın, indi Suriyada onlarla silahlı qruplar vardır və onlara çoxlu sayda dövlətlər təsir edə bilirlər. Bu o deməkdir ki, bütövlükdə Suriya cəmiyyətində bir qarşıdurma mövcuddur. Bu qarşıdurmanın aradan qaldırılması üçün sivil və barışdırıcı təkliflər verilmir, aranı daha da qızıdırmaqla vəziyyəti ağırlaşdırmağa çalışılır. Bu da ümumən Yaxın Şərqdə mürəkkəb və qeyri-müəyyən vəziyyət yaratmaq deməkdir.

Üçüncü məqam regionun böyük dövlətlərinin maraqlarının qulaqardına vurulması, yaxud onları iki supergücün maraqlarına tabe etmək cəhdləri ilə bağlıdır. Belə ki, kimsə İran, Türkiyə, yaxud Səudiyyə Ərəbistanının müstəqil maraqlarından bəhs etmir. Bu ölkələri mütləq ya Qərbə, ya da Rusiyaya bağlayırlar. Misal

olaraq, deyirlər ki, Türkiyə Afrində Rusiya və ABŞ-ın “icazəsi və razılığı” ilə əməliyyat aparıb. Yaxud İran Rusiyanın verdiyi “icazə” çərçivəsində nəse edə bilər. Səudiyyə Ərəbistanını isə birmənalı Amerika və İsrailə bağlayırlar. Buradan geosiyasi aspektdə maraqlı və düşündürücü nəticə çıxır: Yaxın Şərqdə heç bir yerli ölkənin aparıcı rol oynamasını istəməzlər. Qərb və Rusiya onları yalnız özlərinin verdiyi “icazə” şərhində “güclü və böyük” görmək istəyirlər. Bu da öz növbəsində daha dərin qatlarda ziddiyyətlər yaradır. Çünki region dövlətləri istəməzlər ki, kənardan gəlib başlarının üstündə ağılıq edənlər olsun. Hətta bunlar Amerika və Rusiya olsa belə!

Nəhayət, digər bir məqam Suriyada yaşayan insanların taleyinə biganə və amansız münasibətin olması ilə əlaqəlidir. Çünki suriyalılar məzhəb fərqi, etnik mənsubluğa, regionlara, tayfa mənsubluğuna görə min yere bölməkdə davam edirlər. Onlar indi faktiki olaraq kiçik qruplarla bir-birinə qarşı savaşırlar. Düşməni kimi öz qonşularını görürlər. Əsl düşməni qalib kənardan, suriyalılar özləri-özlərini qırıb tükəndirlər. Və böyük dövlətlər müxtəlif bəhanələrlə prosesləri məhz bu istiqamətdə aparmaqdadırlar. Bu antihumanist, antibəşəri və antiinsani davranışlar nəinki azalır, hətta getdikcə daha inçə və gizli formalar kəsb edir.

Təəssürat edək ki, ABŞ Suriyanı, Trampın “ağıllı” raketləri ilə vurdu. Bu, məgər ağıllı hərəkətdir? Necə ağıldır ki, bir ölkənin adamlarını məhv edir? Buna hansı mənada ağıl demək olar? Yaxud Rusiya təyyarələrinin xəstəxanaları “orada terrorçular gizlənilib” bəhanəsi ilə bombalamasının anlamı nədir? B.Əsədin vəziyyəti ilə Suriyaya hərbi güc yer-

ləşdirmək buna əsas verirmi?

Bu kimi sualların cavabları yoxdur. Böyük dövlətləri əslində belə faktorlar qətiyyənlə maraqlandırmır. Lakin insanlıq baxımından bu sualların böyük mənası vardır. Konkret desək, müasir mərhələdə böyük dövlətlərin çox imkanları ola bilər, lakin siyasət üçün mühüm sayılan bir şeydən kasaddırlar - ədalət yoxdur! Ədalətin olmadığı yerdə nə hüquq var, nə də ağıl. Belə yerdə həqiqət axtarmaq da yel dəyirmanı ilə savaşa kimi bir işdir.

Belə çıxır ki, Suriyada əsl sülh olmasını istəyənlər oraya nəhəng gəmilərdə “ağıllı”, yaxud “ağılsız” raketlər daşımamalıdır, sadəcə ədalətli olmalıdır. Ədalətli olanda insanlara hörmətlə yanaşmaq, onları anlamaq mümkün olur. Bu isə hələlik böyük dövlətlərə xas olmayan haldır.

Belə proqnoz vermək olar ki, Vaşinqton və Moskvanın Suriyadakı son qarşıdurması böyük bir məqamda geosiyasi vəziyyəti təhlükələrə ata bilər. Hətta dünyə müharibəsi yarana bilər. Hər iki dövlət o dərəcədə çox hərbi potensiala və yüksək məhvəddici gücə malik silahlara sahibdirlər ki, qısa müddətdə dünyanı xarabəyə çevirə bilərlər. Bu təhlükəni kim aradan qaldıra bilər? Müasir beynəlxalq normalara görə, BMT edə bilər. Lakin indi BMT-yə də qulaq asan yoxdur. Deməli, real təhlükə qapının ağızındadır.

Maraqlıdır ki, dünya ictimaiyyəti də susur. Sanki hər kəs tamaşaçıdır: görək bu səhnəni kim uducaq! Ancaq anlamırlar ki, bütün dünya həmin səhnədədir. Yəni tamaşa edənlər həm də oyunçudurlar. Ona görə də bütün variantlarda uduzan bəşəriyyətdir. Çünki təhlükəli oyun onun daxilində gedir.

Sərdar Ortaç: "Arvadım arəb şeyxinin oğlu ilə görüşüb"

Müğənni Sərdar Ortaç irlandiyalı xanımı, model Xloe Louqnanın onu arəb şeyxinin oğlu ilə aldatması iddialarına cavab verib. Axşam.az-ın Türkiyə mətbuatına istinadən məlumatına görə, ifaçı xanımının arəb şeyxinin oğlu ilə görüşdüyünü danmayıb: "Həqiqətən belə bir şey olub. Xloe işi ilə bağlı dostlarımızla yeməyə çıxıb. Restoranda türk vətəndaşları da olub. Onlar da dedi-qodunu sevdiyi üçün arvadımın kimlə yemək yediyi ilə maraqlanıblar. Məlum olub ki, qonaqlar arasında arəb şeyxinin oğlu da var və beləliklə Louqnanın mənə xəyanət etməsi xəbərləri yayılıb. Mən arvadımı sevirəm. Onun da məni sevdiyini bilərəm. O, heç vaxt belə bir şey etməz. Elə qadın deyil".

Ortaç məsələ ilə bağlı bunları əlavə edib: "Bizim boşanmağımızı istəyirlər. Amma biz boşanmayacağıq". Sənətçi eyni zamanda "Xanımınıza bikini geyinməyi qadağan etmisinizmi" sualına da cavab verib: "Mən bir qadına heç nəyi qadağan edə bilmərəm. Qadına nəyisə qadağan etmək onun azadlığını əlindən almaq deməkdir. Bu, Xloenin işidir. Açıq-saçıqlıq həmişə seksualı deyil. Bəzən çox açıq-saçıq geyinərsən, səndən diksionerlər". Qeyd edək ki, Xloe iki həftədir tanqalı bikini kataloq çəkilişləri üçün Mayamiyə yollanıb. O, İnstagram səhifəsində tez-tez seksual pozlarda fotolar paylaşır. Ötən gün isə Louqnanın arəb şeyxinin oğlu ilə hər gün restoran və barlarda əyləndiyi xəbəri yayılıb.

Bred Pittin yeni sevgilisi ilə ilk fotosu

Aktrisa Ancelina Colidən ayrıldıqdan sonra adı bir çox xanımlarla eşq dedi-qodularında hallanan aktyor Bred Pittin yeni fotosu yayılıb. Axşam.az xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, şəkildə 54 yaşlı aktyorun yanında hazırda sevgili olduğu deyilən 42 yaşlı dizayner-rəssam Neri Oksman əks olunub. Cütlüyün bir proyekt di yazını zamanı tanış olduğu bildirilir. Pittə yaxın mənbə onların tez-tez görüşdüklerini və birlikdə yaxşı vaxt keçirdiklərini söyləyib. Qeyd edək ki, 2016-cı ildə ayrıldıqlarını elan edən Hollivud ulduzları Ancelina Coli ilə Bred Pitt hələ də rəsmi şəkildə boşanmayıblar. Onlar 6 uşaqlarına görə vaxtaşırı görüşürlər.

Kikboksçumuz dünya kəməri uğrunda döyüşə çıxacaq

"Qəbələ" idman klubunun idmançısı, Əməkdar idman ustası, peşəkar kikboksinq üzrə 5 qat dünya çempionu "Kobra" ləqəbi ilə tanınan Pərviz Abdullayev növbəti döyüşünə çıxacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, P. Abdullayev aprelin 20-də Moskvada keçiriləcək mötəbər "ACB KB 15" turnirində 77 kiloqram çəki dərəcəsinə dünya kəməri uğrunda mübarizə aparacaq. Döyüşçümüzün rəqibi çeçen əsilli Rusiya idmançısı İslam Baybatırov olacaq.

ELAN

Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən 023924 N-li 17.11.1999-cu il tarixdə Novruzov Əhməd Nəməd oğluna məxsus "Müharibə veterani" vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat-informatika müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Bədəlova Çilənay Aslan qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin Təsviri incəsənət ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Qarayeva Günel Əzizağa qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

14 aprel

"Neftçi"dən "Qəbələ" üzərində əzmkar qələbə

Futbol üzrə Azərbaycan kubokunda yarımfinal mərhələsinə start verilib. Mərhələnin ilk oyunları keçirilib. Günün ilk qarşılaşmasında Topaz Premyer Liqada medal uğrunda mübarizədə rəqiblərinə uduzan "Keşlə" son vaxtlar özünün ən yaxşı oyununu sərgiləyən, 2018-ci ildə məğlubiyyət üzü görməyən "Sumqayıt"ı qəbul edib və 1:0 hesabı ilə qalib gəlib. Digər görüş isə, Qəbələdə keçirilib. Qış fasiləsindən sonra sabit oyunu ilə fərqlənən "Neftçi" "Qəbələ"nin qonağı olub və 2:1 hesabı ilə qalib gəlib. Qeyd edək ki, komandalar arasında cavab oyunları aprelin 18-də olacaq.

Çempionlar Liqası və Avropa Liqasında yarımfinalın püşkü atılıb

Aprelin 13-də İsveçrənin Nyon şəhərində futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının yarımfinal mərhələsinin püşkatma mərasimi keçirilib. Püşk yarımfinala vəsiqə qazanan İngiltərənin "Liverpool", İtaliyanın "Roma", İspaniyanın "Real Madrid" və Almaniyanın "Bavariya" komandaları arasında atılıb. Püşkün nəticələrinə əsasən, yarımfinalda "Bavariya" və "Real Madrid", həmçinin "Liverpool" və "Roma" komandaları qarşılaşacaqlar. UEFA Avropa Liqasının yarımfinal mərhələsinin ilk oyunları aprelin 24 və 25-də, cavab görüşləri mayın 1 və 2-də keçiriləcək. Final qarşılaşması isə mayın 26-da Kiyev şəhərində oynanılacaq.

Həmçinin, Nyonda UEFA Avropa Liqasının yarımfinal mərhələsinin püşkatma mərasimi də keçirilib. Püşkün nəticələrinə əsasən, "Marsel" klubu ilə "Zalsburq" komandası qarşılaşacaq. "Arsenal" komandası isə "Atletiko Madrid" klubuna rəqib olub. UEFA Avropa Liqasının yarımfinal mərhələsinin ilk oyunları aprelin 26-da, cavab görüşləri mayın 3-də keçiriləcək. Final qarşılaşması isə mayın 16-da Lion şəhərində oynanılacaq.

UEFA-nın yeni reyting siyahısı açıqlanıb

Avroliqanın 1/4 final mərhələsinin cavab oyunlarından sonra UEFA klubların yeni reyting siyahısını açıqlayıb. SİA-nın məlumatına görə, klublarımızdan ən yaxşı göstəriciyə malik olan "Qarabağ"ın mövqeyi dəyişməyib. Ağdam klubu 20.500 xalla BATE (Belarus) və "Yanq Boyz"la (İsveçrə) birgə 73-ci pilləyə şərkdir.

Digər klublarımızın da mövqeyi dəyişməz qalıb. "Qəbələ" aktivindəki 5.250 xalla "Voyvodina" ilə 191-ci pilləni bölüşür. "Neftçi", "Xəzər Lənkəran", "Keşlə", "Zirə" və "Kəpəz" 3.825 xalla 244-256-cı yeri bölüşən 13 komanda arasında yer alıb. Qeyd edək ki, son 5 mövsümün nəticələrinə əsasən tərtib edilən siyahıya 153,000 xala malik "Real" başçılıq edir.

"Bavariya" açıqladı: Yupp Haynkesi Niko Kovaç əvəzləyəcək

"Bavariya"nın hazırkı baş məşqçisi Yupp Haynkesi mövsümün sonunda "Ayntraxt"ın çalışdırıcısı Niko Kovaçın əvəzləyəcəyi dəqiqləşib. Klubun rəsmi saytında yer alan məlumata görə, xorvatiyalı mütəxəssislə 3 illik müqavilə imzalanacaq. O, iyul ayının 1-dən etibarən Münhen təmsilçisinin sükanı arxasına keçəcək. Kovaçın təyinatının maliyyə detalları da açıqlanıb. "Bavariya" rəhbərliyi "Ayntraxt" klubuna 2,2 milyon avro təzminat ödəyəcək. Razılışmaya əsasən, Kovaçın köməkçilərindən biri qardaşı Robert Kovaç olacaq. Qeyd edək ki, 46 yaşlı Kovaç 2012-2013-cü illərdə Xorvatiyanın U-21, 2013-2015-ci illərdə isə əsas komandasını çalışdırıb. 2015-cı ildən "Ayntraxt"ın baş məşqçisidir.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500